

Preoperatief spreekuur en narcosevoorlichting voor kinderen

Informatie voor (ouders van) kinderen
die een operatie ondergaan

Maatschap Anesthesiologie IJsselland Ziekenhuis

U heeft zojuist met de arts besproken dat uw kind geopereerd gaat worden.

Voordat de ingreep plaatsvindt, gaat u samen met uw kind naar het preoperatief spreekuur en naar de narcosevoorlichting.

In deze folder krijgt u daar meer informatie over.

Wilt u de folder goed doorlezen?

Inhoud:

1. Preoperatief spreekuur & narcosevoorlichting	2
2. Kapje of prikje? Ouders erbij?	6
3. Voorbereidingen thuis	8
3.1 Pijnstillers in huis halen	
3.2 Nuchter voor de ingreep	
3.3 Temperatuur thuis opnemen	
3.4 Pijnstilling thuis starten (bij prikje en kapje)	
3.5 Niet vergeten ...	
4. In het ziekenhuis	16
5. Naar huis	20

**Vragenlijst anesthesie
in het middenblad van deze folder**

**Graag thuis invullen en meenemen naar het
preoperatief spreekuur**

1. Preoperatief spreekuur & narcosevoorlichting

Ieder kind moet vóór zijn of haar operatie naar het **preoperatief spreekuur** én zo nodig naar de **narcosevoorlichting**.

Er zijn 2 mogelijkheden:

- Gaat uw kind naar de narcosevoorlichting, dan wordt het preoperatief spreekuur op dezelfde middag (op dinsdag of woensdag) gepland.
- Hoeft uw kind niet naar de narcosevoorlichting, dan wordt alleen een afspraak gemaakt voor het preoperatief spreekuur.

2.1 Preoperatief spreekuur

Alle kinderen worden verwacht op het spreekuur op de polikliniek Anesthesiologie. Dit spreekuur vindt plaats op de hoofdlocatie in Capelle aan den IJssel op de polikliniek Anesthesiologie. U meldt zich aan de balie.

Vergeet niet de vragenlijst uit deze folder ingevuld mee te nemen!

Het preoperatief spreekuur verloopt als volgt:

- Eerst zal een assistente van de polikliniek uw kind **wegen** en **meten** en vragen naar evt. **allergieën** die uw kind heeft.
- Afhankelijk van welke ingreep uw kind krijgt en of uw kind medicatie gebruikt, gaat u daarna naar de apothekersassistent. Deze bekijkt, indien van toepassing, welke **medicijnen** uw kind gebruikt en print een medicatieoverzicht uit.
- Tot slot wordt uw kind gezien door de anesthesioloog.
  - De anesthesioloog vertelt over de **narcose**.
  - Van de anesthesioloog krijgt u informatie over de **pijnstilling** die u uw kind **rondom de ingreep** moet geven (zie ook pag. 15).
  - Zo nodig krijgt u een **recept** voor pijnstillers (diclofenac).

2.2 Narcosevoorlichting

Het is belangrijk dat uw kind goed wordt voorbereid op de operatie. Kinderen reageren rustiger als zij weten wat er gaat gebeuren. Op de ochtend van de (dag)opname is er géén mogelijkheid om u en uw kind goed voor te lichten over de narcose.

Onze narcose(groeps)voorlichting is bedoeld voor **kinderen van 4 t/m 12 jaar** en wordt verzorgd door de pedagogisch medewerkers van de kinderafdeling.

U krijgt een powerpointpresentatie te zien waarin we een kind volgen van opname tot ontslag. Ook 'oefenen' ouders en kinderen met het narcosekapje of krijgen zij duidelijke uitleg over het prikje. Natuurlijk is er volop gelegenheid om uw vragen te stellen!

Is uw kind kort geleden in ons ziekenhuis behandeld en heeft hij/zij toen de narcosevoorlichting bijgewoond? Dan hoeft u niet opnieuw naar de narcosevoorlichting. Het mág natuurlijk wel!

De narcosevoorlichting start:

- dinsdagmiddag om 14.15 uur
- of
- woensdagmiddag om 14.15 uur

Meldt u zich bij de balie Patiëntenvoorlichting in de centrale hal, dan wordt u naar de zaal gebracht.

2.3 Hoe aanmelden?

Dit hoeft u niet zelf te regelen. De medewerkers van de polikliniek Anesthesiologie zorgen er in principe voor dat u voor beide activiteiten wordt aangemeld.

Neem contact op met de polikliniek:

- als uw kind niet is aangemeld – dit wordt dan alsnog voor u geregeld;
- als uw kind al eerder is geopereerd – dan wordt met u besproken of het nodig is om (nogmaals) de narcose-voorlichting bij te wonen.

U kunt de polikliniek Anesthesiologie bereiken op tel.nr:

010 - 258 5908.

2. Kapje of prikje?

Ouders erbij?

Kapje of prikje

Er zijn twee mogelijkheden om uw kind in slaap te brengen, via een **kapje** of met een **prikje** (infuus).

De anesthesioloog bepaalt wat voor uw kind de beste methode is en zal dit bespreken op het spreekuur. Dit hangt af van leeftijd, gewicht, gezondheid en soort ingreep.

Voor zover mogelijk zal uw kind bij de keuze voor kapje of prikje worden betrokken.

Begeleiding door ouder(s)

Tijdens de inleiding van de anesthesie, het in slaap brengen, mag één van de ouders aanwezig zijn. Dit gebeurt op de operatiekamer. Zodra uw kind slaapt, verlaat u de operatiekamer en neemt het anesthesiologisch team de zorg verder op zich.

Eén van de ouders mag eveneens aanwezig zijn als uw kind op de uitslaapkamer komt om wakker te worden.

Voor verdere informatie hierover: zie pagina 19.

3.

Vorbereidingen thuis

Pijnstilling in huis halen
Nuchter voor de ingreep
Temperatuur opnemen
Pijnstilling
Niet vergeten ...

3.1 Pijnstilling in huis halen (zie ook 3.4)

Zorg ervoor dat u alvast pijnstilling in huis haalt:

- paracetamol: dit kunt u kopen bij apotheek* of drogist;
- zo nodig ook diclofenac: dit kunt u halen bij de apotheek* met het recept dat de anesthesioloog heeft uitgeschreven.

* *Pijnstillers kunt u ook halen bij de regioapotheek in de hal van ons ziekenhuis.*

3.2 Nuchter voor de ingreep

Op de dag van de operatie moet uw kind nuchter zijn volgens de '6-2-regel':

STAP 1 : Tot 6 uur vóór uw operatie	STAP 2 : 6 – 2 uur vóór uw operatie	STAP 3 : 2 uur vóór uw operatie
Normaal drinken Normaal eten	→ 1 glas water of thee (zónder melk, suiker mag) → Niets meer eten!	Niets meer!

STAP 1: Tot 6 uur voor uw operatie mag uw kind vast voedsel gebruiken en normaal drinken.

NB: melk, melkproducten, borstvoeding, flesvoeding en pap vallen onder 'vast voedsel'.

- STAP 2:**
- Tussen 6 en 2 uur voor de operatie mag uw kind 1 glas water of thee (zónder melk, suiker mag).
  - Laatste flesvoeding: uiterlijk 6 uur vóór de operatie.
  - Laatste borstvoeding: uiterlijk 4 uur vóór de operatie.

STAP 3: Vanaf 2 uur voor de operatie mag uw kind **niets meer** drinken en eten!

Zo voorkomt u dat -tijdens de operatie- de inhoud van de maag in de luchtpijp en longen van uw kind terechtkomt!

Is (nog) niet duidelijk hoe laat uw kind aan de beurt is?

Houd dan het tijdstip van opname aan als tijdstip van de operatie.

→ *Lees verder op pag. 14*

Vragenlijst Polikliniek Anesthesiologie (kinderen)

Datum preoperatieve screening: ____ - ____ - _____

Patiëntensticker

Wilt u deze vragenlijst a.u.b. ingevuld meenemen naar de anesthesioloog of alvast invullen terwijl u wacht?

Lengte kind: _____ meter	Leeftijd kind: ____ (jaar)
--------------------------	----------------------------

Gewicht kind: _____ kg	
------------------------	--

Heeft uw kind de laatste 3 weken contact gehad met	Mazelen	Nee / Ja
	Roodvonk	Nee / Ja
	Bof	Nee / Ja
	Waterpokken	Nee / Ja

Was uw kind <u>ooit eerder</u> bij een specialist onder behandeling?	O Nee O Ja
---	--------------

Specialist	Welk jaar?	In welk ziekenhuis?
☐ Kinderarts	_____	_____
☐ KNO-arts	_____	_____
☐ Chirurg	_____	_____
☐ Orthopeed	_____	_____
☐ Longarts	_____	_____
☐ Neuroloog	_____	_____
☐ Oogarts	_____	_____
☐ _____	_____	_____

Is uw kind eerder <u>geopereerd</u> of <u>opgenomen</u> geweest?		☐ Nee ☐ Ja
Operatie & ziekte	Welk jaar?	In welk ziekenhuis?
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____

Heeft uw kind toen verdooving / narcose gehad?	☐ Nee ☐ Ja	Soort verdooving: ☐ Algehele verdooving ☐ Plaatselijke verdooving
Heeft uw kind bij eerdere operaties en/of ziekenhuisopnames last gehad van misselijkheid, braken, etc?	☐ Nee ☐ Ja	Klachten/complicaties: ☐ _____ ☐ _____ ☐ _____ ☐ _____

Gebruikt uw kind medicijnen? (nu of in de <u>afgelopen 3 maanden</u>)?		☐ Nee ☐ Ja
Naam medicijn	Hoeveelheid	Gestopt sinds:
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____
☐ _____	_____	_____

Is uw kind ergens overgevoelig of allergisch voor?	☐ Nee ☐ Ja
Overgevoelig / allergisch voor: ☐ Medicijnen ☐ Andere stoffen, namelijk: _____ _____ _____	Welke reactie? _____ _____ _____ _____

Heeft uw kind onlangs een <u>inenting</u> gehad?	☐ Nee ☐ Ja	Wanneer? _____
Heeft uw kind onlangs een <u>flinke verkoudheid</u> gehad?	☐ Nee ☐ Ja	Wanneer? _____
Heeft uw kind onlangs <u>koorts</u> gehad?	☐ Nee ☐ Ja	Wanneer? _____

Heeft uw kind snel last van blauwe plekken?	☐ Nee ☐ Ja
Blijven wondjes bij uw kind lang doorbloeden?	☐ Nee ☐ Ja
Komen er bepaalde ziekten/afwijkingen in de familie voor? (sikkelcel, problemen met narcose of bloedstolling, etc.)	☐ Nee ☐ Ja Ziekten/afwijkingen: ☐ _____ ☐ _____ ☐ _____ ☐ _____

**Graag deze vragenlijst uit de folder halen,
van te voren invullen en meenemen
naar het preoperatief spreekuur bij de polikliniek
Anesthesiologie!**

Iets extra's voor het slapen gaan

U mag de avond vóór de operatie, voor het slapen gaan, nog wel iets extra te eten geven. Bijvoorbeeld een sneetje brood of pap. U voorkomt zo dat uw kind op de operatiedag erg veel honger heeft. Hoewel de kinderen zich aan het bovengenoemde schema moeten houden, willen wij u als ouder aanraden om zelf wél te ontbijten!

Heeft uw kind toch wat gegeten of gedronken na de hierboven genoemde tijden?

Meld dit dan bij de opname. Soms is het nodig de operatie die dag op een later tijdstip uit te voeren.

3.3 Temperatuur thuis opnemen

Voordat u naar het ziekenhuis komt, moet u eerst de temperatuur van uw kind opnemen.

Is de temperatuur **38 graden Celsius of hoger?**

Dan wordt u verzocht te bellen naar de kinderafdeling D3: 010 - 258 54 50. De operatie zal dan waarschijnlijk uitgesteld worden.

Ook wanneer uw kind **huiduitslag** heeft, moet u even contact opnemen met afdeling D3.

Wanneer stellen we de operatie uit?

- Als uw kind ziek is (koorts, hoesten met slijm, algehele malaise), moet de operatie uitgesteld worden tot uw kind weer helemaal beter is.
- Heeft uw kind recent (korter dan drie weken voor opname) een kinderziekte gehad, zoals waterpokken, bof, rode hond, mazelen of kinkhoest, dan is het verstandiger de operatie uit te stellen.

- Dit geldt ook als uw kind contact heeft gehad met kinderziekten of recent vaccinaties heeft gehad.

Is dit bij uw kind het geval?
Bel dan zo spoedig mogelijk naar de Kinderafdeling
010 – 258 54 50

3.4 Pijnstilling thuis al starten

Om pijn na de ingreep zo veel mogelijk te voorkomen, is het belangrijk om al vóór de ingreep met pijnstilling te starten.

We blijven de pijn dan als het ware ‘voor’.

Daarom vragen we u om **op de ochtend van de ingreep** thuis al de eerste dosis pijnstilling (paracetamol en soms ook diclofenac) aan uw kind te geven, in een hogere dosis dan u gewend bent.

U krijgt van de anesthesioloog tijdens het preoperatief spreekuur een briefje mee waarop precies staat vermeld hoeveel pijnstilling u aan uw kind moet geven.

3.5 Niet vergeten ...

- De afspraakkaart met naamsticker van uw kind.
- Een eigen knuffelbeest voor uw kind.
- Een pyjama (of T-shirt). Zorg er voor, dat dit een gemakkelijk uit te trekken pyjama of T-shirt is en dat de mouwen ‘op te stropen’ zijn.
- Verwijder nagellak bij uw kind.
- Sieraden graag thuis laten.
- **Neem geen broertjes of zusjes mee.**
- Er mogen niet meer dan 2 personen tegelijk bij uw kind.
- U krijgt op de afdeling iets te drinken. Eten kunt u zelf meenemen of kopen in de winkel in de hal.

4.

In het ziekenhuis

4.1 Aankomst in het ziekenhuis

- U meldt zich bij de receptiebalie in de hal van het ziekenhuis. Houdt u er rekening mee dat de achteringang (de Capelle-kant) van het ziekenhuis tot 07.30 uur 's ochtends gesloten is.

- Nadat u uw kind bij opname heeft aangemeld, neemt u de lift aan de hoofdingangzijde van de hal naar de 3e verdieping. Hier meldt u zich op de kinderafdeling: D3.

- Na ontvangst op de afdeling stelt de verpleegkundige u een aantal vragen. Daarna legt de verpleegkundige u kort de gang van zaken van die dag uit.
- Als uw kind onder narcose gaat met een prikje (infuus), wordt bij aankomst op de Kinderafdeling op de bovenkant van een hand van uw kind een pleister geplakt die de huid verdooft.
- Uw kind mag een eigen pyjama of T-shirt aanhouden naar de operatiekamer.

4.2 Naar de operatiekamer

Samen met een verpleegkundige brengt u uw kind in bed naar de operatieafdeling.

- In de voorbereidingsruimte wordt, als dat is afgesproken, het infuus ingebracht (prikje).
- De ouder die het kind begeleidt naar de operatiekamer, krijgt over de eigen kleding een overall aan en een muts op.
- Vóór de operatie neemt het operatieteam een lijst met vragen door. Als ouder zult u worden gevraagd om de

naam en geboortedatum van uw kind te geven. Dit is een extra veiligheidscheck.

- Nadat uw kind op de operatiekamer in slaap gebracht is, wordt u door een medewerker van de operatieafdeling teruggebracht naar de voorbereidingsruimte, waar u de beschermende kleding weer uittrekt.
- U wacht buiten de verkoeverkamer totdat uw kind terug is van de operatiekamer (zie verder 4.3).
- De anesthesioloog houdt uw kind in slaap en bewaakt het hart, de ademhaling en het zuurstofgehalte van het bloed.
- Als uw kind een kapje heeft gekregen, wordt vaak alsnog een infuus ingebracht.
- Bij bepaalde operaties, zoals een besnijdenis (circumcisie), liesbreuk of operatie aan de balletjes, wordt extra pijnstilling gegeven. Dat gebeurt terwijl uw kind slaapt: uw kind merkt daar dus niets van! Afhankelijk van de ingreep is het een (kinder-) ruggenprik, een prik bij de penis/lies of in de knieholte. Deze vorm van pijnstilling werkt tot enkele uren ná de ingreep.

4.3 Toegang ouders op de uitslaapkamer

Na de ingreep gaat uw kind naar de uitslaapkamer (ook wel verkoeverkamer genoemd). Wij bieden u graag de gelegenheid bij uw kind aanwezig te zijn als hij of zij wakker wordt.

Om echter een veilige omgeving voor uw kind, de andere patiënten én de medewerkers te garanderen, zijn er een paar gedragsregels:

- U wacht buiten de verkoeverkamer totdat uw kind terug is van de operatiekamer en u van het verplegend personeel toestemming krijgt de verkoeverkamer te betreden. Bij een kortdurende behandeling kunt u wachten op de blauwe stoelen bij de uitgang van de

verkoever. Als het langer duurt, wordt u verzocht terug te gaan naar de kinderafdeling. U wordt dan door een verpleegkundige geroepen wanneer uw kind terug is op de verkoever.

- Er mag maximaal één ouder per kind de verkoever betreden en u mag niet wisselen.
- U moet zich te allen tijde aan de aanwijzingen van het medisch en verplegend personeel houden.
Dit kan betekenen dat u door omstandigheden de verkoever tijdelijk moet verlaten.

Als uw kind voldoende wakker is en de controles stabiel zijn, zal uw kind zo spoedig mogelijk naar de kinderafdeling worden gebracht, waar de normale bezoekenregels gelden.

4.4 Terug op de afdeling

Eenmaal terug op de afdeling, controleren kinderverpleegkundigen uw kind regelmatig.

Over pijnbestrijding, misselijkheid en andere ongemakken na een operatie, zijn in ons ziekenhuis afspraken gemaakt tussen medisch specialisten en verpleegkundigen.

Als uw kind last heeft van pijn of misselijkheid na de operatie, weten de verpleegkundigen dus precies wat ze kunnen geven!

5.

Naar huis

Zodra de arts daarvoor toestemming geeft, mag uw kind weer naar huis. Soms zal de verpleegkundige van de afdeling een controleafspraak voor u maken. Informeer voor vertrek of dit nodig is.

Als u met de eigen auto naar huis gaat, raden wij u aan iemand mee te laten rijden om op uw kind te letten.

- Weer thuis kan uw kind nog **slaperig of duizelig** zijn.
- Als uw kind **dorst** heeft, kunt u hem of haar kleine hoeveelheden water, thee of limonade zonder prik te drinken geven (of volgens instructie van de verpleegkundigen).
- U hoort van de verpleegkundige wanneer uw kind weer normaal mag **eten**.
- **Pijnstilling** na de operatie:
Van de anesthesioloog hoort u vóór de operatie (tijdens het preoperatief spreekuur) hoeveel en hoe vaak u uw kind ná de operatie paracetamol mag geven.
Indien nodig krijgt u een recept mee voor aanvullende pijnstilling (diclofenac) voor na de operatie.

Als uw kind naar huis gaat, hoort u wie u kunt bellen als er thuis problemen zijn.

Informatieplicht en toestemmingsvereiste

Tot slot verwijzen wij u graag naar de folder 'WGBO bij kinderen' die verkrijgbaar is via de polikliniekassistente of op de verpleegafdeling.

In deze folder kunt u meer lezen over de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO).

In deze wet worden onder andere de rechten en plichten van patiënten en hun hulpverleners beschreven. Deze folder is bedoeld om u en uw kind meer duidelijkheid te geven over de informatieplicht en het toestemmingsvereiste.

Heeft u nog vragen?

Dan kunt u contact opnemen met de **polikliniek Anesthesiologie**: telefoon **010 - 258 5908**.

Meer lezen?

Kijk voor aanbevolen websites op www.ysl.nl bij Anesthesiologie/Pijnbestrijding.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.

